
OBSAH

Předmluva	ix
Předmluva k doplněnému vydání z roku 1993	xiii

1. Základy lidského jednání

1. Pojem jednání	1
2. První implikace pojmu	1
3. Další implikace: Prostředky	5
4. Další implikace: Čas	8
5. Další implikace:	11
A. Cíle a hodnoty	11
B. Zákon mezního užitku	13
6. Výrobní faktory: Zákon výnosů	21
7. Výrobní faktory: Převoditelnost a jejich hodnota	24
8. Výrobní faktory: Práce a volný čas	27
9. Tvorba kapitálu	30
10. Jednání jako směna	45
Dodatek A: Praxeologie a ekonomie	46
Dodatek B: O prostředcích a cílech	49

2. Přímá směna

1. Druhy mezilidského jednání: Násilí	55
2. Druhy mezilidského jednání: Dobrovolná směna a smluvní společnost	58
3. Směna a dělba práce	65
4. Směnné relace	70
5. Determinace ceny: Rovnovážná cena	73
6. Elasticita poptávky	88
7. Spekulace a nabídka a poptávka	90
8. Zásoba a celková poptávka po držbě	95
9. Trvalé trhy a změny ceny	99
10. Specializace a výroba zásoby	106
11. Druhy směnitelných statků	112

12. Vlastnictví: Přivlastnění nevyužité půdy	116
13. Vynucení při agresi proti majetku	120
3. Mechanismus nepřímé směny	
1. Omezení přímé směny	133
2. Vznik nepřímé směny	134
3. Některé implikace vzniku peněz	137
4. Peněžní jednotka	139
5. Peněžní příjem a peněžní výdaje	140
6. Výdaje výrobců	145
7. Maximalizace příjmu a alokace zdrojů	151
4. Ceny a spotřeba	
1. Peněžní ceny	167
2. Určení peněžních cen	170
3. Podoba křivek nabídky a poptávky	180
4. Zisky ze směny	184
5. Mezní užitečnost peněz	187
A. Spotřebitel	187
B. Peněžní regrese	192
C. Užitek a náklady	196
D. Plánování a rozsah volby	198
6. Vzájemné vztahy mezi cenami spotřebních statků	199
7. Ceny trvanlivých statků a služeb, které poskytují	204
8. Srovnávání blahobytu a konečné uspokojení spotřebitele	211
9. Některé z omylů souvisejících s užitekem	214
Dodatek A: Klesající mezní užitek peněz	220
Dodatek B: O hodnotě	222
5. Výroba: Struktura	
1. Některé základní principy jednání	229
2. Rovnoměrně plynoucí ekonomika (ERE)	230
3. Struktura výroby: Svět specifických faktorů	235
4. Spoluvlastnictví výrobku vlastníky výrobních faktorů	237
5. Náklady	243
6. Vlastnictví výrobků kapitalisty: Splynuté stupně výroby	245
7. Současné a budoucí statky: Čistá úroková míra	248

8. Peněžní náklady, ceny a Alfred Marshall	251
9. Stanovení ceny a teorie vyjednávání	256
6. Výroba: Úroková míra a její určení	
1. Více fází výroby: Čistá úroková míra	265
2. Určení čisté úrokové míry: Časový trh	270
3. Časové preference a individuální hodnotové škály	272
4. Časový trh a struktura výroby	280
5. Časové preference, kapitalisté a individuální zásoba peněz	294
6. Popříjmoví poptávající	299
7. Mýtus důležitosti trhu výrobních úvěrů	302
8. Akciová společnost	306
9. Akciová společnost a trh výrobních úvěrů	312
10. Síly ovlivňující časové preference	317
11. Časová struktura úrokové míry	318
Dodatek: Schumpeter a nulová úroková míra	322
7. Výroba: Obecné oceňování výrobních faktorů	
1. Imputace diskontované hodnoty mezního produktu	329
2. Určení diskontované hodnoty mezního produktu	338
A. Diskontování	338
B. Mezní fyzický produkt	339
1) Zákon výnosů	340
2) Mezní fyzický produkt a průměrný fyzický produkt	340
C. Hodnota mezního produktu	345
3. Zdroj příjmů výrobních faktorů	348
4. Půda a kapitálové statky	348
5. Kapitalizace a renta	353
6. Vyčerpávání přírodních zdrojů	358
Dodatek A: Mezní fyzický produkt a hodnota mezního produktu	361
Dodatek B: Profesor Rolph a teorie diskontované mezní produktivity	364
8. Výrobní proces: podnikatelé a měnící se podmínky	
1. Podnikatelský zisk a ztráta	371
2. Dopad čistých investic	376

3. Hodnota kapitálu a agregátní zisky v měnící se ekonomice	383
4. Akumulace kapitálu a délka výrobní struktury	388
5. Zavádění nových technologií	392
Podnikatel a inovace	393
6. Užítky plynoucí z úspor a investic	394
7. Rozvíjející se ekonomika a čistá úroková míra	395
8. Podnikatelská složka tržní úrokové míry	396
9. Riziko, nejistota a pojištění	397
9. Výrobní proces: Ceny jednotlivých výrobních faktorů a příjmy plynoucí z výroby	
1. Úvod	405
2. Půda, práce a renta	405
A. Renta	405
B. Podstata práce	409
C. Nabídka půdy	410
D. Nabídka práce	414
E. Produktivita a mezní produktivita	419
F. Poznámka o vykazovaných a celkových mzdových sazbách	420
G. "Problém" nezaměstnanosti	421
3. Podnikatel a příjem	425
A. Náklady firmy	425
B. Příjmy firmy	432
C. Osobní služba spotřebitelům	435
D. Tržní kalkulace a implicitní příjmy	436
E. Vertikální integrace a velikost firmy	437
4. Ekonomie lokalizace a prostorových vztahů	442
5. Poznámka o mylném pojetí "rozdělování"	445
6. Shrnutí fungování trhu	447
10. Monopol a konkurence	
1. Koncepce spotřebitelské suverenity	457
A. Suverenita spotřebitele či vláda jednotlivce?	457
B. Profesor Hutt a vláda spotřebitelů	458
2. Kartely a důsledky jejich existence	461
A. Kartely a "monopolní cena"	461

B. Kartely, fúze a korporace	465
C. Ekonomie, technologie a velikost firmy	467
D. Nestabilita kartelu	471
E. Svobodná konkurence a kartely	472
F. Otázka všezahrnujícího kartelu	475
3. Iluzorní koncepce monopolní ceny	477
A. Definice monopolu	477
B. Neoklasická teorie monopolní ceny	482
C. Důsledky teorie monopolní ceny	483
1) Konkurenční prostředí	483
2) Monopolní zisk a monopolní výnos faktorů	484
3) Mohou být všechny ceny na světě monopolní?	486
4) Vražedná konkurence	486
D. Iluze monopolní ceny na svobodném trhu	490
E. Několik problémů spojených s iluzí monopolní ceny	497
1) Monopol vymezený polohou	497
2) Přirozený monopol	500
4. Odbory	501
A. Restrikcionistické ceny práce	501
B. Kritika některých argumentů ve prospěch odborů	508
1) Neurčitost	508
2) Monopson a oligopson	509
3) Vyšší efektivita a "Ricardův efekt"	509
5. Teorie monopolistické a nedokonalé konkurence	510
A. Cena v podmínkách monopolistické konkurence	510
B. Paradox nadměrné kapacity	514
C. Chamberlin a prodejní náklady	521
6. Nejednotnost cen a monopol	522
7. Patenty a autorská práva	526
11. Peníze a jejich kupní síla	
1. Úvod	543
2. Peněžní vztah: Poptávka po penězích a nabídka peněz	543
3. Změny v peněžním vztahu	548
4. Užitečnost zásoby peněz	549
5. Poptávka po penězích	551
A. Peníze v ERE a na trhu	551

B. Spekulativní poptávka	551
C. Dlouhodobé vlivy na poptávku po penězích	553
D. Neomezená poptávka po penězích?	554
E. PPM a úroková míra	555
F. Hromadění peněz a keynesovský systém	557
1) Společenský důchod, výdaje a nezaměstnanost	557
2) "Preference likvidity"	563
G. Složky kupní síly a směnných relací v úrokové míře	567
6. Nabídka peněz	571
A. Zásoba peněžní komodity	571
B. Nároky na peníze: Sklad peněz	572
C. Peněžní substituty a nabídka peněz	574
D. Poznámka k některým kritikám 100% rezerv	577
7. Zisky a ztráty při změně peněžního vztahu	578
8. Určení cen: Strana statků a strana peněz	581
9. Meziprostorová směna	582
A. Jednotná geografická kupní síla peněz	582
B. Zúčtování v meziprostorové směně	584
10. Platební bilance	585
11. Peněžní vlastnosti statků	588
A. Kvazi-peníze	588
B. Směnky	588
12. Směnné kursy koexistujících peněz	589
13. Omyl rovnice směny	590
14. Falešná představa měření a stabilizace PPM	598
A. Měření	598
B. Stabilizace	600
15. Hospodářské fluktuace	603
16. Schumpeterova teorie hospodářského cyklu	605
17. Další omyly keynesovského systému	608
A. Úrok a investice	608
B. "Spotřební funkce"	608
C. Multiplikátor	612
18. Omyl principu akcelerace	613
12. Ekonomie násilných zásahů do trhu	
1. Úvod	625
2. Typologie intervencí	626

3. Přímé dopady intervencí na užitek	627
4. Ex post užitek: Svobodný trh a stát	630
5. Triangulární intervence: Regulace cen	634
6. Triangulární intervence: regulace produktu	640
7. Binární intervence: Státní rozpočet	644
8. Binární intervence: Zdanění	648
A. Daň z příjmu	648
B. Pokusy o neutrální daň	652
C. Daňový přesun a dopad: Daň na odvětví	656
D. Daňový přesun a dopad: Všeobecná prodejní daň	658
E. Daň z hodnoty přůdu	661
F. Zdaňování "přebytečné kupní síly"	662
9. Binární intervence: Vládní výdaje	662
A. "Produktivní příspěvek" vládních výdajů	662
B. Dotace a transferové platby	664
C. Činnosti spotřebovávající zdroje	665
D. Neschopnost vlády "fungovat na tržní bázi"	667
E. Centra kalkulačního chaosu	670
F. Konflikt a vedoucí místa	671
G. Mýtus "veřejného" vlastnictví	672
H. Penzijní zabezpečení	673
I. Socialismus a centrální plánování	674
10. Růst, hojnost a vláda	675
A. Problém růstu	675
B. Profesor Galbraith a hřích hojnosti	681
11. Binární Intervence: Inlace a hospodářské cykly	689
A. Inlace a úvěrová expanze	689
B. Úvěrová expanze a hospodářský cyklus	692
C. Sekundární dopady hospodářského cyklu	699
D. Limity úvěrové expanze	701
E. Vláda jako strůjce úvěrové expanze	704
F. Konečná mez: pádivý boom a hyperinlace	707
G. Inlace a kompenzační fiskální politika	709
12. Závěr: Svobodný trh a útlak	711
Dodatek A: Vládní půjčky	712
Dodatek B: "Kolektivní statky" a "externality": dva argumenty pro státní zásahy	713